

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.7.2021

Mikkelin Vesiliikelaitos



Sisällysluettelo

Johdon analyysi	1
Sitovat tavoitteet	1
Tunnusluvut	1
Talouden toteutuma	2
Ohjelmakortit	3
Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste.....	4
Investoinnit	5

Johdon analyysi

Vesilaitoksen tuotoista 94 % muodostuu vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Veden myyntimäärä ja laskutetun jäteveden määrä ovat alentuneet lievästi edellisvuodesta. Talousarviovaiheessa arvioitiin vedenkulutuksen hieman alenevan vuoden 2020 tasosta. Poikkeusolosuhteilla on ollut vedenmyyntiä vähentävä vaikutus. Toisaalta kuumalla kesäkaudella on ollut vedenkäyttöä lisäävä vaikutus. Vesilaitos uusi vesimaksujaan ja palvelujen hinnoitteluaan 1.1.2021 alkaen. Vesimaksua ja palvelumaksuja korotettiin 3 %. Kaupungin käyttöönotettaman hulevesimaksun kustannusvaikutuksia huomioitiin jättämällä jätevesimaksun korotus tekemättä. Vesilaitoksen tulojen arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisena.

Vesilaitoksen kulujen arvioidaan kertyvä talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulujen muutos tarkastelujaksolla johtuu eläkeperusteisten menojen jaksotuksesta. Vesilaitoksen puhdistamo-eroointi siirtyi ulkoiselle palvelutuottajalle 1.5.2021. Muutoksen ei ennakoita nostavan käyttökustannuksia. Metsä-Sairilan jätevesipuhdistamo käyttöön otettiin kevään 2021 aikana ja jätevesien johtaminen ja käsittelyn ensimmäinen vaihe aloitettiin 18.5.2021. Operoinnin alkuvaiheessa käytetään samanaikaisesti Metsä-Sairilan puhdistamo ja Kenkäveronniemen puhdistamo. Yhteiskäyttövaiheesta aiheutuu käyttömenoja kiinteistöjen ylläpidon ja puhdistamo-eroinnin osalle. Puhdistamolietteiden käsittely siirtyi Mesäsairila Oy:lle huhtikuun alussa. Muutoksesta ei arvioida aiheutuvan investointitarpeita tai lisäkustannuksia. Vesilaitoksen toiminnassa ennakoimattomia käyttökuluja voi syntyä koronatilanteeseen varautumisen seurauksena. Lisäkulut tullaan erittelemään kirjanpidossa ja niitä pyritään myöhemmin kattamaan avustusmäärärahoista.

Vesilaitoksen tilinpäätökseen 2021 on kaavailtu tehtäväksi taseessa olevien vapaaehtoisten varausten purku, yhteensä 2 698 850 euroa. Kenkäveronniemen puhdistamon lakkauttaminen syksyllä 2021 aiheuttaa tuloslaskelmaan arvonalentumiskirjauksen, arvio noin 950 000.

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma 31.7.2021
Liikelyjäätävä	2 200 000 €	1 013 891
Korvaus peruspääomasta	500 000 €	0 €

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2020	TA 2021	31.7.2021
Veden myynti, 1000 m ³	2657	2650	1321
Jäteveden laskutus, 1000 m ³	2576	2630	1342
Vesi- ja jätevesitaksa yht. €/m ³	4,48	4,54	4,54

Talouden toteutuma

Talouden toteutumataulukko/tuloslaskelma ja toteutumisennuste.

MIKKELIN KAUPUNKI, Laskennallinen ennuste ja johdon ennuste 1-7/ 2021, ulkoiset ja sisäiset erät								
MIKKELIN VESILIIKELAITOS								
TULOSLASKELMA JA TOTEUTUMISENNUSTE 2021	TP 2020	TA 2021	Heinäkuun toteuma 2020	Heinäkuun toteuma 2021	Laskennall. ennuste 2021	Johdon ennuste 2021	Johdon ennuste / TA 2021	Johdon ennuste / TP 2020
Toimintatuotot								
Myyntituotot	12 485 197	12 704 000	6 287 866	6 228 222	11 938 364	12 704 000	100,0 %	101,8 %
Maksutuotot	0	0	0		0		0,0 %	0,0 %
Tuet ja avustukset	10 623	0	728	57	0		0,0 %	0,0 %
Muut toimintatuotot	8 660	0	8 660	-245			0,0 %	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	12 504 480	12 704 000	6 297 254	6 228 034	11 938 364	12 704 000	100,0 %	101,6 %
Valmistus omaan käyttöön	172 405	0	76 164	25 975	0	70 000	0,0 %	0,0 %
Toimintakulut								
Henkilöstömenot	1 471 766	1 697 700	957 231	998 509	1 801 964	1 696 700	99,9 %	115,3 %
Palkat ja palkkiot	1 321 318	1 241 900	792 899	740 979	1 292 482	1 240 900	99,9 %	93,9 %
Henkilöstösivukulut	150 448	455 800	164 332	257 530	509 482	455 800	100,0 %	303,0 %
Eläkekulut	231 331	408 300	137 603	229 439	392 878	408 300	100,0 %	176,5 %
Muut henkilöstösivukulut	-80 882	47 500	26 730	28 091	116 604	47 500	100,0 %	-58,7 %
Palvelujen ostot	2 247 107	2 345 200	1 172 338	1 395 804	3 106 197	2 545 200	108,5 %	113,3 %
<i>josta ulkoiset</i>	<i>2 100 906</i>	<i>2 224 000</i>	<i>1 099 641</i>	<i>1 304 284</i>	<i>2 744 389</i>	<i>2 424 000</i>		<i>115,4 %</i>
<i>josta sisäiset</i>	<i>146 202</i>	<i>121 200</i>	<i>72 697</i>	<i>91 520</i>	<i>0</i>	<i>121 200</i>		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 574 920	1 857 400	835 260	901 670	1 837 498	1 857 400	100,0 %	117,9 %
Avustukset	400	5 000	400	4 500	0		0,0 %	0,0 %
Muut toimintakulut	600 335	428 300	260 666	298 935	625 232	550 000	128,4 %	91,6 %
Toimintakulut yhteensä	5 894 528	6 333 600	3 225 894	3 599 418	7 370 891	6 649 300	105,0 %	112,8 %
Toimintakate	6 782 357	6 370 400	3 147 524	2 654 592	4 567 473	6 124 700	96,1 %	90,3 %
Verotulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Arvonlisäveron takaisinperintä	0	0	0	0				
Rahoitustuotot- ja -menot								
Korkotuotot	5 009	0	0	0			0,0 %	0,0 %
Muut rahoitustulot	0	0	2 670	3 088			0,0 %	#JAKO/0!
Korkokulut	560 978	950 000	105 594	335 873		900 000	94,7 %	160,4 %
Muut rahoituskulut	505 202	500 000	3 071	6 035		500 000	100,0 %	99,0 %
Rahoitustuotot (ja -kulut) yhteensä	-1 061 171	-1 450 000	-105 996	-338 820	0	-1 400 000	-3,4 %	131,9 %
Vuosikate	5 721 186	4 920 400	3 041 528	2 315 772	4 567 473	4 724 700	96,0 %	82,6 %
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	3 088 703	4 170 000	1 790 340	1 640 701		4 170 000	100,0 %	135,0 %
Arvonalentumiset	0	0	0	0		950 000		
Poistot ja arvonalentumiset yht.	3 088 703	4 170 000	1 790 340	1 640 701	0	5 120 000	122,8 %	165,8 %
Satunnaiset tuotot ja kulut								
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0		
Satunnaiset kulut								
Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	0	0	0	0	0	0		
Tilikauden tulos	2 632 484	750 400	1 251 188	675 071	4 567 473	-395 300	142,6 %	-15,0 %
Poistoeron muutos	27 506	0	16 045			-2 642 550		
Varausten muutos	0	0				2 698 850		
Rahastojen muutos								
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 659 990	750 400	1 267 233	675 071	4 567 473	-339 000		-12,7 %

Ohjelmakortit

Mikkelin Vesilaitos tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueillaan Mikkelin kantakaupungissa, Rantakylässä, Otavassa, Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa ja Suomenniemellä. Vesilaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki kaava-alueilla olevat kiinteistöt ja tuotantolaitokset sekä Mikkelin alueella toimivat vesiosuuskunnat. Vesilaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos hoitaa kaikki käyttömenonsa sekä tavoitteidensa mukaiset uudis- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Palvelusuunnitelma

Liikelaitoksella on kahdeksan jäseninen johtokunta, joka ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa sekä vastaa sen hallinnon, toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen toiminnan painopisteet on asetettu siten että ne tukevat valtuuston vahvistamia kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupungin talousarviossa on asetettu vesilaitokselle toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Vesiliikelaitos valmistelee kumppanuusmallia niin, että jätevedenpuhdistamon palvelut turvataan ja kehitetään. Asiasta päättää kaupunginvaltuusto.

KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.7.2021
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Viemärlaitostoiminnasta huolehtiminen lupamääräysten mukaisesti. Häiriötilanteisiin varautuminen ja häiriötilanteiden hallinta suunnitelmallista (verkostopäällikkö)	Viemäriverkoston ylivuotoja enintään 5/vuosi	Kaksi vuotta.
	Verkostosaneeraukset (verkostopäällikkö)	100 m/vuosi	Pannutie 170 metriä.

ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.7.2021
EcoSairila -kehittämislusta	Metsä-Sairilan jätevesipuhdistamon rakentaminen ja käyttöönotto (vesilaitoksen johtaja)	Laitos tuotantokäytössä	Tuotantokäyttö 2/3 jätevesimäärällä.
	Koelaitosyksikkö (vesilaitoksen johtaja)	Tutkimustoiminta käynnissä, yksi yliopisto	Testattu Metsä-Sairilan käyttöönottoa/ Aquazone. Aalto-yliopiston lääkejäämätutkimus käynnissä.

Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste

Myyntituotot

Vesilaitoksen myyntituotot koostuvat pääosin vesimaksutuloista ja perusmaksuista. Vedenmyynti on luonteeltaan vakaata eikä tarkastelujaksolla ole tapahtunut merkittäviä muutoksia myydyissä vesimäärissä tai laskutetussa jätevesimäärässä. Veden käyttömaksua ja Vesilaitoksen palvelumaksuja korotettiin 3 % vuoden alussa. Perusmaksut ovat kiinteitä, liittymäkohtaisia maksuja. Myös perusmaksuja korotettiin 3 % vuoden alussa. Myyntituottoihin sisältyy kaupungille tehtäviä hulevesitöitä 280 000 euroa. Myyntitulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti 12 704 000 euroa.

Maksutuotot

Ei kirjattavaa.

Muut toimintatuotot

Ei kirjattavaa.

Tuet ja avustukset

Ei kirjattavaa.

Valmistus omaan käyttöön

Arvio 70 000 euroa.

Henkilöstömenot

Henkilöstökulut muodostavat noin 30 % Vesilaitoksen käyttökuluista. Henkilöstömenoja arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti 1 696 700 euroa. Palkkamenot arvioidaan kertyvän kuitenkin hieman edellisvuotta vähemmän kolmen työntekijän siirtyessä toiselle työnantajalle. Puhdistamohankkeessa tehtyjen rakennuttamistehtävien osuus menolisäyksessä tulee olemaan 40 000 euroa.

Palveluiden ostot

Palveluihin käytetyt ostot, 2 545 200 arvioidaan toteutuvan talousarviota suurempana. Kustannusten nousuun varaudutaan puhdistamolietteen käsittelyn ja puhdistamojen operointipalveluun siirtymisen sekä puhdistamohankkeen lakipalveluista aiheutuvine lisäkustannusten johdosta, joihin ei varauduttu talousarviovaiheessa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineiden ja tarvikkeiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena 1 857 400 euroa.

Avustukset

Ei kirjattavaa.

Muut kulut

Muita toimintakuluja arvioidaan syntyvän 550 000 euroa, merkittävimpien kuluerien ollessa vuokratuloja.

Investoinnit

Osa kunnallisteknisistä rakennustyömaista ja laitostöistä on valmistunut alkuvuoden aikana. Loput kohteista valistuu loppuvuoden aikana. Kunnallistekniikan investoinnit ja laitosinvestoinnit ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisena.

Metsä-Sairilan puhdistamo on rakennustöiden osalta valmis ja viranomaistarkastukset suoritettu sekä laitos käyttöönotettu. Viranomaistarkastuksissa havaituilla muutoksilla on ollut lievästi hankekustannuksia korottava vaikutus. Rakennusvaiheen pääurakkaan sisältyviä töitä on jouduttu tilaamaan vielä vuoden 2021 aikana, merkittävimminä mm. paloilmoinjärjestelmä ja varavoimajärjestelmään kuuluvat työt. Vesilaitos on jatkanut seurantajaksolla tulopumppaamon takuutöiden piiriin kuuluvia töitä.

Luolaston sammuusjärjestelmä on valmis. Osa järjestelmäkustannuksista kirjautui alkuvuodelle 2021.

Pääurakan neuvottelumenettelystä urakka-aikaan tulleet muutokset vaikuttavat sivu-urakoitsijoiden kustannuksiin. Myös näitä muutoksia on huomioitu talousarvion toteumaennusteessa.

TASEYKSIKKÖ JA LIKELAITOKSET tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivinen tot.	TA2021 menot tu- lot	LMR 2021 menot tulot	TA + LMR 2021 menot tulot	TOT 7/2021 menot tulot	ERO- TUS	TOT. EN- NUSTE
VESILIIKELAITOS								
Kunnallistekniikka ja laitosinvestoinnit								
TULOT								
MENOT								
Vesilaitokset (mm. vedenhan- kinta)		-50	-350		-350	-50	-300	-350
Jätevedenpuhdistus		-2	-320		-320	-2	-318	-320
Verkostot (mm. kunnallistekniik- kaohjelma)		-811	-1006		-1006	-811	-195	-1006
Irtaimisto		-32	-60		-60	-32	-28	-60
Kuomiokosken puhdistamo		0	-15		-15		-15	0
NETTOINVESTOINTI			-1751		-1751	-895		
Metsäsairilan puhdistamo								
TULOT								
MENOT	-76000	-76254	-2400		-2400	-3913	1513	-4000